

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/36/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616206173
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2616206173.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko u matky, dieťa rodičov - matka: Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko W. X. U. XXX, právne zastúpená: JUDr. Vladimíra Hrebíková, advokátka so sídlom Malacky, Duklianskych hrdinov 2946/6, a otec: H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko W., L. XXXX/X, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Senica zo dňa 09.09.2016 č.k. 1P/69/2016-10, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ruší a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2 ods. 1 CMP, § 161 ods. 1 a 2, § 159 CSP a vecne konštatovaním, že vzhľadom k tomu, že o tom istom nároku (v danom prípade zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu) môže prebiehať na súde vždy len jedno konanie, a vzhľadom k tomu, že otec i matka podali na Okresnom súde Senica dva samostatné návrhy v rovnakej veci, rozhodol súd v zmysle § 159 CSP o zastavení toho konania, ktoré sa začalo neskôr, t.j. konania vedeného na návrh matky pod sp. zn. 1P/69/2016, podaného až dňa 22.08.2016, keďže návrh otca, vedený pod sp. zn. 7P/23/2016, bol podaný na súde už dňa 11.08.2016, teda ako prvý v poradí. O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP. Súd nesprávne posúdil otázku litispendencie, poukazujúc na to, že návrhy rodičov nie sú čo do ich obsahu, predmetu, právneho či skutkového základu úplne identické a netýkajú sa rovnakej veci, i keď spoločným základom návrhov je totožný okruh účastníkov ako aj zámer každého z rodičov smerujúci k zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otec sa domáha striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a matka sa domáha zvýšenia výživného a úpravy styku otca s maloletou. Pokiaľ však súd konanie o návrhu matky zastavil a otec by so svojím návrhom nebol úspešný, nárok na zvýšenie výživného a úpravu styku by matka musela uplatňovať ďalším návrhom, pričom by tak v prípade možného zvýšenia výživného k tomuto došlo oveľa neskôr ako odo dňa, od ktorého ho navrhuje zvýšiť v súčasnom návrhu, t.j. od 01.09.2016. Súd teda mal správne postupovať tak, že by konania v súlade s § 166 CSP spojil na spoločné konanie, ak je to možné v rámci rozvrhu práce, inak mal veci prejednať samostatne. Odvolateľka tiež namietala nedostatky odôvodnenia napadnutého uznesenia, ako aj to, že rozhodnutie súdu je v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa.

3. Otec maloletej odvolanie nepodal a ani sa k odvolaniu matky nevyjadril.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 C.m.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p., § 68 C.m.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne nesprávne s použitím § 389 ods. 1 písm. b) a d) C.s.p. zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletého dieťaťa sa svojím návrhom podaným na Okresnom súde Senica dňa 22.08.2016 domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej Q.S., nar. XX.XX.XXXX, a to jednak pokiaľ ide o výšku výživného, a jednak pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou dcérou. Tiež otec maloletého dieťaťa podal na Okresnom súde Senica návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorým návrhom sa domáhal zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Predmetný návrh bol súdu doručený dňa 11.08.2016 a je vedený pod spisovou značkou 7P/23/2016.

6. Prekážku prv začatého súdneho konania (litispendencia) upravuje ust. § 159 C.s.p., podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde Slovenskej republiky je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania, základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to zastavením konania.

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odvolacou argumentáciou matky, ktorá dôvodne namieta, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku litispencie, poukazujúc na to, že návrhy rodičov nie sú čo do ich obsahu, predmetu, právneho či skutkového základu úplne identické a netýkajú sa rovnakej veci, i keď spoločným základom návrhov je totožný okruh účastníkov ako aj zámer každého z rodičov smerujúci k zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otec sa domáha striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a matka sa domáha zvýšenia výživného a úpravy styku otca s maloletou.

8. Odvolateľka dôvodne namieta, že pokiaľ súd konanie o návrhu matky zastavil a otec by so svojím návrhom nebol úspešný, nárok na zvýšenie výživného a úpravu styku by matka musela uplatňovať ďalším návrhom, pričom by tak v prípade možného zvýšenia výživného k tomuto došlo oveľa neskôr ako odo dňa, od ktorého ho navrhuje zvýšiť v súčasnom návrhu, t.j. od 01.09.2016.

9. Súd teda mal správne postupovať tak, že by konania v súlade s § 166 CSP za splnenia procesných podmienok spojil na spoločné konanie, ak je to možné v rámci rozvrhu práce, inak mal veci prejednať samostatne, i keď je nevyhnutné sledovať, aby si výsledky oboch konaní vzájomne neodporovali.

10. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru o potrebe zastaviť konanie o návrhu matky, dopustil sa nesprávneho procesného postupu, ktorým znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa

účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

12. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 148/2011, ktorý konštatuje, že podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a d) a § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude o návrhu matky rozhodnúť, či už v konaní sp. zn. 1P/69/2016 alebo v konaní sp. zn. 7P/23/2016.

15. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

16. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).